Filipina Esperantisto

Organ of the Philippines Esperanto Association

Application made for entry in Manila Postoffice as second class mail matter.

Vol. I, No. 4. **NOVEMBER, 1907** **Extra copies 20 centavos**

Published by the Executive Committee of the Philippines Esperanto Association at McCullough Building : :

P. O. Box 326 **Manila**

Annual Subscription without membership..... ₱ 2.00
" " with membership ..... " 2.00
₱1.00=1 Sm. (proksimume).

Esperanto an Important Aid to Learners of Other Languages

Esperanto is not a haphazard language just consisting of simplified equivalents as perhaps many at first assume it to be. It is a language based on the science of languages, so thoroughly solved out, that it has an identity of its own. It has a solidified foundation of simple and precise expression that all idioms can unite upon. No other known language can demonstrate so easily and clearly the relative value or meaning of grammatical terminology.

The difficulties attending the learning of a natural language are largely due to its irregularities, which often mystify the student as to the exact force or characteristic, of what at first appear to him only in the form of mere abstract grammatical terms.

In Esperanto these terms from the very first lose this vagueness and become so clear and apparent that the drudgery of learning a new tongue is disposed of.

This elucidation of grammar brought so easily in touch with the fundamental basis of expression makes the knowledge of Esperanto an adjunct of great utility to the learning of other languages. So clearly has this been demonstrated that educational authorities in Europe are commencing to commend it for this reason alone. Dr. John E. B. Mayor, Professor of Latin at the Cambridge University, has gone so far as to say:

> "As a first step to other languages, one so simple, so uniform, with such a richness of vowel sounds, as Esperanto, will be invaluable especially to English folk. At *five*, children should learn Esperanto and then pass to French, Latin, German, Greek, in this order."

The Department of Public Instruction in the Philippines is also alert to the possibilities of Esperanto in this direction and we are pleased to learn that it is intended to give it recognition as a modern language, an elective course in the schools throughout the Archipelago.

The Education Committee of the British Esperanto Association reported last month that its members had succeeded in persuading the National Union of Teachers (Great Britain) to accept Esperanto as one of the optional subjects for its full Commercial Diploma.

The informal reception given to Dr. Zamenhof, the inventor of Esperanto, on the terrace of the House of Commons was an interesting event, and marked a new departure in the progress of the language. Dr. Zamenhof's hosts were, amongst others, Mr. Herbert Samuel, Parliamentary Under-Secretary to the Home Department, Sir William Collins, and Sir George Kekewich. The first-named of these gentlemen is a very fine linguist. Among those who benefited by the eminent Doctor's explanation of the new language says the *British Esperantist* were several Members of the House of Commons who expressed their intention of taking it up seriously.

Digitized by Google

We have already received "exchanges" from four or five Esperanto publications and by next month we hope to be in touch with all, and intend devoting a few pages each issue to reviews of these Esperanto journals; there are about forty in all.

THE EXCHANGE OF PICTORIAL POSTAL CARDS.

Following the custom of other Esperanto journals we are devoting a little space to list of persons who have expressed a wish to interchange pictorial postcards with Esperantists in the Philippines.

All members who desire to interchange postcards in Esperanto are referred to addresses given.

DONATIONS TO P. E. A.

Already Acknowledged - - -	₱ 33 00
Dr. H. W. Yemans - - . -	" 20.00
	₱ 53.00

THE PHILIPPINES ESPERANTO ASSOCIATION

Meeting held on September 23.

The meeting of the Association took place at 53 Palacio on Monday evening September 23.

In absence of the President, Vice-President Dr. Felipe Zamora presided.

After a general discussion of ways and means, Mr. C. S. Banks proposed the following amendment to By-Law I, to read as additional paragraphs thereto.

All persons desirous of furthering the objects of the Association who may not wish to be considered as Active Members will be entitled to all the rights of membership, with the exception of having an official number in the Association, upon payment of an annual fee of ₱2.00, and shall be known as Donating Members.

A Patron List shall be compiled by the Executive Committee from time to time; and shall include names of members who in their opinion deserve special recognition for services to the cause; names of all donors of ₱20 00 or more shall also be entered thereon. The list will be open to Active and Donating Members alike.

He spoke of the advisability of giving full publicity to the movement here which we could not fairly expect to achieve without taking some means to augment our financial position.

It was decided to postpone the debate until next meeting in view of the small attendance and the adjournment was called for next monthly meeting.

ZAMBOANGA ESPERANTO SOCIETY

MR. CHAS. R. CAMERON
Asst. Supt. of Schools for Moro Province
President Zamboanga Esp. Soc.

The newly-formed society at Zamboanga has been affiliated with the Philippines Esperanto Association. The letter from the secretary making application for affiliation was received during last month. The president is Mr. Chas. R. Cameron; among the first members are Mr. and Mrs. A. D. Richey; Miss Eleanor Woertz; Mrs. Lavina T. DeRackin; Mr. C. G. McLean; Chaplain A. A. Pruden; Mrs. Marie Overton Chase; Mrs. M. A. Coverston; Mr. T. J. Lubbers; Governor Jno. P. Finley; Mr. F. S. Reese and Mr. Andres Pastor (Secretary.)

The meetings of the Association will in future be held at the Assembly Hall of Normal School in the old Exposition Ground. The Executive Committee desire to express their thanks to Messrs. Hartigan, Rhode & Gutierrez for the kind use of their offices since July, and at the same time to the Educational Bureau for the granting of this more convenient hall.

We regret that the arrival of books has been so long delayed. We have at last received notification that the vessel on which they are shipped is due at Hongkong on 22nd November.

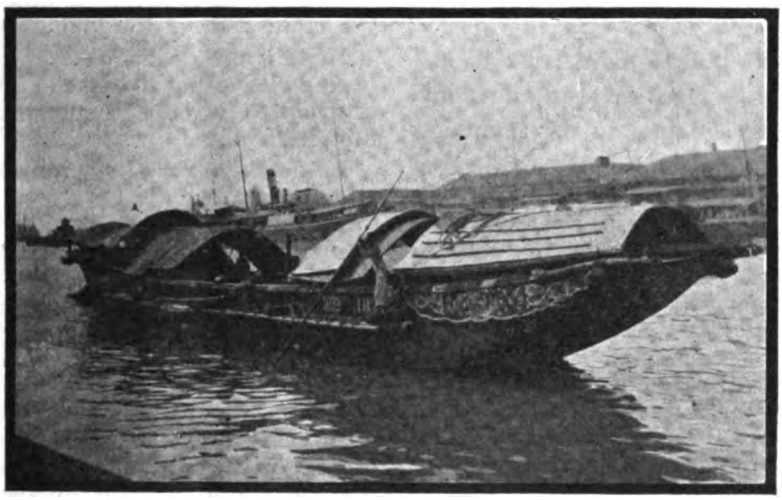
This unforeseen delay has very much hampered the efforts of the Association.

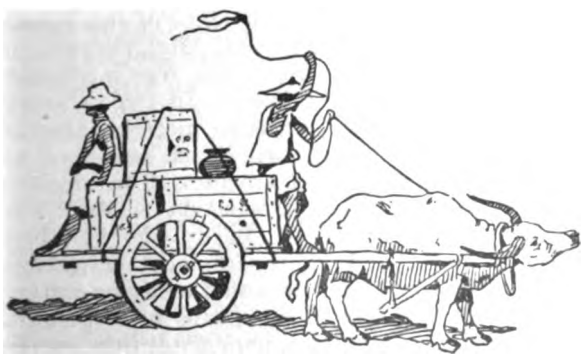
Digitized by Google

Filipina

Insularo

RAPIDA : : : : :

TRANSPORTADO

Digitized by Google

FURTHER NOTES ABOUT THE CONGRESS

FROM "BRITISH ESPERANTIST"

Merkredon matene, post la tralego de diversaj raportoj stariĝis por paroli la eminenta profesoro de la latina lingvo, D-ro Mayor, kiu en sia 83a jaro, eklernis nian lingvon. Prof-o Mayor diris ke, laŭ lia opinio, la Babelturo estis fonto de granda malbono, kaj ke rimedo por facilas interkomunikiĝo estas grava afero por la homaro. Citinte la vortojn de Charles Lamb, "Oni ne povas samtempe elkoni kaj malami ian homon," li diris, ke reciproka nekoneco inter la homoj estas la radika malbonaĵo, kiu kreskigas malamon. Dua aŭ helpa lingvo estus bona afero por la homaro sed, se tiu lingvo celus subpremi naciajn lingvojn, la sekvoj estus detruaj.

S-ro Frenkel (Siberio) diris, ke li klopodis ĉe la rusa registaro por enkonduki Esperanton en la lernejojn por infanoj.

En la posttagmezo granda anaro, kondukata de Pastro J. C. Rust, vizitis la Katedralon de Ely kaj la Dekano montris la belaĵojn de la konstruaĵo. Multaj el la sinjorinoj vizitis la Kolegiojn Girton kaj Newnham, kie ili estis akceptataj de la estrinoj. Sur Midsummer Common okazis milita turniro, sed la vetero estis iom nefavora kaj pluvo de tempo al tempo minacis la plezuron de la vizitantoj. D-ro Zamenhof ankaŭ ĉeestis kun multaj alilandaj oficiroj, kies brilaj uniformoj tre gajigis la scenon.

La Nova Teatro en la vespero estis tute plena, kiam leviĝis la kurteno por la dua koncerto en tiu vasta konstruaĵo. La unua peco sur la programo estis alparolo de la Baronino de Ménil pri la morala edukado de la popola infanaro.

Ĵaŭdon okazis la tria agada kunsido, en kiu oni diskutis pri la ejo de la kvara Kongreso. S-ro Forman, redakciano de la *North American Review*, legis telegramon de sia ĉef-redaktoro, S-ro G. Harvey, kiu invitis la Kongreson kunveni la proksiman jaron en Ameriko; kaj D-ro Mybs kunportis inviton el Germanujo. Oni lasis la decidon ĝis la morgaŭa tago. S-ro E. K. Harvey, kiu estis komisiita raporti, ĉu efektive personoj el diversaj landoj povas per Esperanto interkompreniĝadi, diris, ke post lia sperto en la Kongreso lia raporto estos tute favora. Li ankaŭ

On Wednesday morning, after the reading of sundry reports, the eminent Latin Professor, John E. B. Mayor, D.C.L., D.D., who in his 83rd year is learning our language, rose to speak. Professor Mayor said that in his opinion the Tower of Babel had been a source of great evil, and that a means of easy intercommunication was an important matter for the human race. Quoting the words of Charles Lamb, "You cannot know a man and hate him," he said that mutual non-acquaintance among men was the root of the trouble that gave rise to hatred. A second auxiliary language would be a good thing for humanity, but if that language should aim at supplanting other languages, the consequences would be destructive.

Mr. Frenkel (Siberia) said that he had been endeavoring to get the Russian Government to introduce Esperanto into children's schools.

In the afternoon a large number, conducted by the Rev. J. C. Rust, visited Ely Cathedral, and the Dean showed the beauties of the building. Many of the lady members visited Girton and Newnham Colleges, where they were received by the lady principals. A Military Tournament was held on Midsummer Common, but the weather was somewhat unfavourable, and rain from time to time marred the pleasure of the visitors. Dr. Zamenhof was also present with many foreign officers, whose brilliant uniforms made the scene very gay.

In the evening the New Theatre was again full, when the curtain was raised for the second concert in that commodious building. The first item on the programme was a lecture by the Baroness de Ménil, on the moral education of the children of the people.

On Thursday the third business meeting was held, at which the venue of the Fourth Congress was discussed. Mr. Forman, of the *North American Review*, read a telegram from his Editor-in-chief, Mr. Geo. Harvey, inviting the Congress to meet in America next year, and Dr. Mybs conveyed an invitation from Germany. The decision was left to the following day. Mr. E. K. Harvey, of Boston, Mass., who had been commissioned to report whether persons of different countries could really be mutually comprehended by means of Esperanto, said that after his experience at the Congress his report would be entirely favourable. He

Digitized by Google

portis la proponon, ke la tuta "Ekzercaro" estu metata sur fonografajn cilindrojn. Tiun aferon S-ro Mudie promesis rekomendi al la Centra Oficejo. Oni ankaŭ raportis pri la progresoj en Hispanujo kaj Svedujo kaj Profesoro Cart parolis pri la stato de Esperanto inter la blinduloj.

Tiam oni restarigis la demandon pri la sekvonta Kongreso kaj estis decidate, ke ĝi okazu en Germanujo. La urbo ne estis nomata, sed oni citis Frankfurt kaj Dresden kiel oportunajn lokojn. Tamen la elekton de la urbo kaj dato oni lasis al la germanaj organizontoj.

Propono, ke okazu du Kongresoj samtempe (unu en Ameriko, la alia en Eŭropo) ricevis favoron, sed oni faris nenian definitivan decidon. La demando pri la elekto de Esperanta festotago estis ankaŭ diskutata kaj oni decidis, ke la plej bona rimedo por havi decidon estas pritrakti la aferon per la Esperantistaj gazetoj. S-ro Boirac, Prezidanto de la Lingva Komitato, tralegis raporton pri la decidoj de tiu komitato, unu el kiuj estas, ke aldona listo de oficialaj radikvortoj estu publikigita. La raporto ankaŭ anoncis, ke teknikaj vortaroj estas nun en preparado. Oni ankaŭ proponis la fondiĝon de du internaciaj societoj, nome, "Societo por malhelpi kruelecon kontraŭ bestoj," kaj "Ligo por helpo al virinoj vojaĝantaj."

Vespere okazis Nacivesta Balo en la Urbdomo, en kiu almenaŭ dudek nacioj estis reprezentataj.

La ferma kunveno de la Kongreso okazis sabaton matene je la 10a, en kiu S-ro Mudie prezidis. Profesoro D-ro Mayor, el Cambridge, nia nova kunbatalanto, farante sian unuan paroladon en Esperanto, diris al nia Majstro la simpatiajn kaj por ĉiuj Esperantistoj tre kuraĝigajn vortojn, kiuj sekvas:—

Nur unu vorton al nia onorin[illegible] Majstro, la vorton de Herder:—

Neu und freier wird [illegible] Herz
Durch besiegte Leiden.

New-born and freer beats the heart
For troubles overcome.

Pli juna batas la koro, pli libera
Per venkita malĝojo.

En tiuj *ci* tagoj ni vidis miraklon post miraklo: —Miraklon de kompateco; sub la patra zorgo de Profesoro Cart blinduloj legas, vidas, per la fingroj, per la oreloj:—Miraklon de Jeriko; muroj de malfido, de reciproka nescio, falis, dissaltis sub la forta voko de nia Josuo, de niaj Izraelidoj: —Miraklon de Pentekosto; Partioj, Medioj, Elamitoj, Rusoj, Francoj, Germanoj, Poloj, Danoj, [illegible]taloj, Svisoj, Hispanoj, Amerikanoj, Angloj, also brought the suggestion that the whole of the "Ekzercaro" should be put upon phonograph cylinders, and Mr. Mudie promise to recommend the matter to the Central Office. Progress in Spain and Switzerland was also reported, and Professor Cart dealt with the state of Esperanto among the blind.

The question of the following Congress was brought forward again, and it was decided that it should be held in Germany. The town was not fixed, but Frankfort or Dresden were mentioned as convenient places. However, the choice of the town and date was left to the German organizers.

A suggestion that two Congresses should be held at the same time (one in America, and the other in Europe) was favourably received, but no definite decision was arrived at. The question as to the election of an Esperanto celebration day was also discussed, and it was resolved that the best way to arrive at a decision was to deal with the matter through the Esperanto gazettes. Mr. Boirac, Rector of Dijon University, President of the Language Committee, read a report on the decisions of that Committee, one of which was that a supplementary list of official root-words should be published. The report also announced that technical vocabularies are in preparation. It was also proposed to establish two International societies, viz., a society for prevention of cruelty to animals, and a league for the assistance of women travelling.

In the evening a ball, with national costumes, was held in the Town Hall, where at least twenty different nationalities were represented.

The closing meeting of the Congress was held on Saturday morning at 10 o'clock, when Mr. Mudie presided. Our new *kunbatalanto*, Professor Dr. Mayor, of Cambridge, in making his first speech in Esperanto, addressed the *Majstro* in the sympathetic and encouraging words which follow:—

(*See first column.*)

"komprenante unu la alian," riparante la malfelic*a*jon de Babelo, fariĝas "unu granda rondo familia." Tie *ci* la poeto Ovidio ne bezonus plendi:—

Barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli.
Tie *ci* mi estas barbaro, *c*ar neniu min komprenas.

Ne! post kelkaj horoj kun nia Esperanta lernolibro li ekkrius ĝojege:—

Non sum barbarus hic: intelligor omnibus.

Tie *ci* mi ne estas barbaro: *c*iuj min komprenas.

Tial Vivu! Kresku! Floru la nove eltrovita lando Esperantujo, kune kun ĝia nova Kristoforo Kolumbo, kaj la tuta Esperantistaro!

Vivat Esperantismus, crescat, floreat multos in annos!*

Digitized by Google

PRESS COMMENT

A Central Association for Ireland

At a meeting of the first Dublin Esperanto Group, held on September 12, at 84, Grafton-street, the following important resolution was passed:—"That the first Dublin Esperanto Group, represented by the members present at this meeting, hereby constitutes itself the Irish Esperanto Association, with power to enrol members and affiliate Irish groups." The following officers were then elected:—Honorary President, Dr. J. C. O'Connor, M.A.; President, Mr. E. E. Fournier d'Albe, B.Sc.; Hon. Treasurer, Mr. H. J. M'Dermot; Hon. Secretaries, Mr. R. B. White, B.A., and Mr. Joseph M. Plunkett. Also present were Countess Plunkett, Mrs. Fournier, Mr. G. H. Crawford, Miss Cecilia Hitchcock, B.A., Mr. J. Malone and Mr. M. T. O'Malley.—*Irish Times.*

Esperanto and International Peace

A. H. Fried, in attendance at the make-believe peace congress of the war lords at The Hague, telegraphed to the congress of Esperantists in session at Cambridge, England:

"De la ne-paca konferenco en Haag korajn salutojn al la vere paca konferenco en Cambridge." (From the war conference at The Hague hearty congratulations to the real peace conference at Cambridge.)

William T. Stead, the great English journalist and peace advocate, also attending The Hague impossibility, wrote to Dr. Cunningham of the Esperanto congress committee:

"I congratulate you because you have the honor of receiving Dr. Zamenhof and the Esperantist congress in the famous University of Cambridge. I, alas! must stay to attend another congress, which would be much more interesting and useful if its members spoke Esperanto. The more I see of international conferences, the more I am convinced that Dr. Zamenhof, in creating Esperanto, brought out the single unfailing requirement for the Federation of the World—a simple, neutral, regular key-language, capable of being universally adopted before the end of the century."

The American delegates who attended the congress are enthusiastic over the practical use to which they put their knowledge of Esperanto while in Cambridge Professor Viles of the Ohio state university had only a reading knowledge of the language when he arrived at Cambridge, but he declares that he found, within a few hours, that he could use the language in conversation.

The ease with which Esperanto may be acquired is responsible for its sudden leap into prominence. Its entire grammar can easily be learned in an afternoon. When you couple with this the fact that the complete vocabulary of Esperanto is already known in large part to one who knows English, the growth of the new language becomes less startling. It seems almost that it should have more followers, and indeed, it would have if the promoters of Esperanto had not had two great difficulties to overcome.

In the first place they had no money to launch the idea, and in the second they had to overcome the prejudice created against the idea of an artificial language by the failure of Volapuk, a predecessor of Esperanto, in the field of international languages. But Volapuk was difficult to learn.

There is an excellent reason for the superiority of Esperanto over predecessors. Esperanto is a "root" language. Its inventor selected from the Greek, Latin and the great commercial languages of the world—German, Russian, French and English—the basic words. The shape and pronunciation of these roots never vary. To them is added such prefixes or affixes as are necessary to express the different shades of meaning. It is by this ingenious but easily comprehensible system of prefixes and suffixes that Dr. Zamenhof so simplified Esperanto that an ordinarily well educated man can use it in spoken or written form quite fluently in a few weeks and become a master of it in three to six months. To learn, say, French as well would take two to four years.—*San Francisco Sunday Call.*

Digitized by Google

NIAJ BLINDAJ SAMIDEANOJ

Unu el la plej interesaj okazintaĵoj de la Kongreso en Cambridge estis la kunveno de la blindaj Esperantistoj el multaj landoj de la terglobo. Kelkaj venis el Francujo, Svisujo, Danujo, Germanujo, Svedujo, Unuigitaj Ŝtatoj, Holando kaj Anglujo, kaj granda estis ilia ĝojo povi ĉeesti. Tio, kompreneble, nur efektiviĝis dank' al la boneco de amikoj de la afero, kiuj helpis per monoferado.

Grandanombraj kaj gravaj estas la uzoj de Esperanto, sed eĉ se ĝi estus ellaborita nur por la uzo de la blinduloj, ĝi plenumus plej valoran rolon.

Kiel ĉiu scias, la blinduloj legas kaj skribas per helpo de la Braille'a sistemo de punktoj, kiuj estas legataj per la delikataj finoj de fingroj. Skribi libron en *Braille* estas tre teda kaj multekosta afero, kaj plie, libro skribita en angla *Braille* estas nur legebla por la angleparolantoj, kaj ĝi devas esti tradukita ankaŭ en la francan kaj ĉiun alian lingvon por ĉiu alia nacio; sed se ĉiuj blinduloj lernus Esperanton kaj se libro estas "brajligita" laŭ la internacia lingvo, ĝi estas legebla por la blinduloj de la tuta mondo, kaj tiel oni malfermas vastan kampon de literaturo kaj tre malprigrandigas la koston de la libroj.

Multaj estroj de blindulaj lernejoj nun vidas la bonaĵojn de Esperanto, kaj preskaŭ en ĉiu lando ĝi estas instruata; la lernantoj akiras ĝin kun avideco kaj fariĝas tre rapide kapablaj korespondi kaj interŝanĝi ideojn kun blinduloj de aliaj landoj.

En la daŭro de la Kongreso okazis kunveno de tiuj, kiuj povas kaj bonvolas labori kiel helpantoj al la blinduloj; tie oni proponis, ke, kiom fareble, ĉiu Esperantista grupo estu invitata akcepti kiel specialan protektaton almenaŭ unu blindulon, kiun ili kune povus instrui kaj helpi per iom da amzorgo kaj je malgrandega kosto. Tio estas jam farita de kelkaj grupoj, ekzemple tiuj de Brighton kaj Nottingham, kun plej feliĉa rezultato. Tie la protektatoj ĉeestas la klubon kaj estas prizorgataj de la klubanoj. Ili parolas la lingvon flue kaj skribas ĝin ĝuste kaj povas nun facile instrui aliajn. Tio kaŭzas egale tiom da ĝojo al la instruistoj kiom al la instruatoj.

Tre simpla unua lernolibro de Esperanto en *Braille* estas ĵus eldonita, kiu ebligas kiun ajn, ĉu li konas *Braille* aŭ ne, instrui la elementojn de Esperanto al blinduloj.

OUR BLIND ESPERANTIST FRIENDS

One of the most interesting events of the Cambridge Esperanto Congress was the meeting of blind Esperantists from many countries of the globe. Some came from France, Switzerland, Denmark, Germany, Sweden, the United States (Boston, Perkins Institute), Holland and England, and great was their joy at being able to be present, this was accomplished, of course, through the kindness of friends of the cause, who helped with funds.

Many and great are the uses of Esperanto, but if it had been produced only for the use of the blind, it would have fulfilled a most valuable mission.

As everyone knows, the blind read and write by means of the Braille system of dots, which are read by the delicate finger-tips. To write a book in Braille is a very tedious and expensive affair, and hitherto a book which is brailled in English is only readable by English-speaking people, and it has to be done again in French, and every other tongue for each other nation; but if all blind people learn Esperanto and a book be brailled in the international tongue, it is readable by the blind of the whole world, thus opening up a vast field of literature, and immensely reducing the cost of production of books.

Many heads of blind schools now see the great advantages of Esperanto, and in almost every country it is being taught, the pupils learning it with avidity and are very soon able to correspond and exchange ideas with blind of other countries.

During the Congress a meeting was held of those able and willing to work as helpers of the blind, and it was there proposed that as far as practicable all Esperanto Groups should be invited to adopt, as a special *protégé*, at least one blind person, whom they could conjointly instruct and help with a little loving care, and at an infinitesimal cost. This has already been done by some groups, notably those of Brighton and Nottingham, with most happy result, the *protégés* being present and cared for by the club members. They are fluent speakers and correct writers of the language, and well able to teach it to others. This causes just as much joy to the teachers as to the taught.

A very simple primer of Esperanto in Braille has just been published, which enables anyone, whether knowing Braille or not, to instruct a blind person in the rudiments of Esperanto.

Digitized by Google

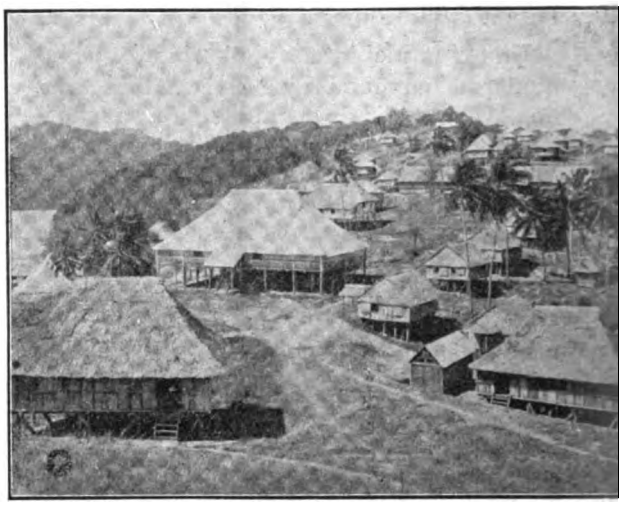
"CULION" LEPRULA KOLONIO

La laboro de l' registaro en sia laŭdinda tasko liberi tiun ĉi landon de l' naŭ ziza malsano, lepro daŭras sencese.

Ĉiu scias ke la leprula kolonio estas sur la insulo "Culion."

La domoj por alfari mil da leprulojn jam estas konstruitaj, kaj la domoj por du mil aliaj lepruloj estas konstruataj kiel eble plej rapide.

Estas kredata ke ĉirkaŭ kvar mil da tiu ĉi malfeliĉaj homoj estas interne niaj marbordoj, kaj la registaro estas kolektantaj ilin kaj kondukantaj ilin al "Culion" de kies marbordoj ili neniam povas foriri.

VIDAĴO DE LA LEP

Birth of Esperanto

TAKEN FROM A PRIVATE LETTER OF DOCTOR ZAMENHOF TO MR. BOROVKO.

You ask me how it was that the idea of creating an international language appeared to me, and what was the history of the Esperanto language from the moment of its birth till to-day? The whole public history of the language, that is to say, beginning from the day when I openly proclaimed it, is more or less known to you; further, it is not opportune now, for many reasons, to touch upon this period; I will therefore relate to you the common features alone of the history of the birth of the language.

It would be difficult for me to tell you all this in detail, for much of it I have myself forgotten. The idea, to the realisation of which I have dedicated my whole life, appeared to me (it is ridiculous to say it) in my earliest childhood, and from that time never left me. This circumstance will partly explain to you why I have laboured upon the matter with so much obstinacy, and why, in spite of all difficulties and hardships, I have not abandoned this idea, as many others working in the same field have done.

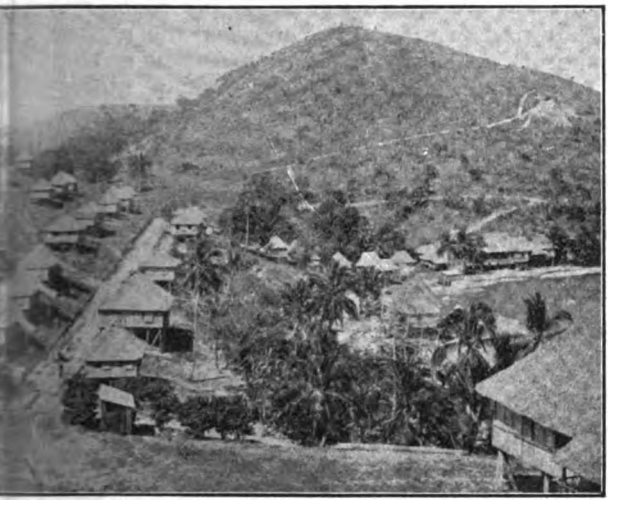
I was born in Bielstock, in the department of Grodno (Russia), in the year 1859. This place of my birth gave the direction to all my future aims. The inhabitants of Bielstock are of four different nationalities—Russians, Poles, Germans, and Jews—each of which speaks a separate language, and is on bad terms with the others. There, more than anywhere, an impressionable nature feels the heavy misfortune of the diversity of tongues, and becomes convinced at every step that the diversity of language is the only, or at least the chief, cause which separates the human family, and divides it into inimical sections.

I was brought up as an idealist. I was taught that all men are brothers; meanwhile in the street and at home everything, at every step, compelled me to feel that man does not exist, only Russians, Poles, Germans, Jews etc. This thought ever deeply troubled (strongly tormented) my boyish mind—although many possibly will smile at this 'sorrow for the world in a child. At that time it seemed to me that 'grown ups' possessed a sort of almighty power, and I repeated to myself that when I was grown up I would without fail do away with this evil.

Little by little I became convinced, of course, that this thing was not so practicable as it had seemed in my boyhood; one after the other I cast aside my various childish utopias, only the dream of one single tongue for all mankind I never could dispel. Dimly, although of course without any defined plans, I, in some way, was drawn to it. I do not remember when, but, at all events, sufficiently early, I became conscious that the single language must be in some way neutral, belonging to none of the now-existing nations.

When I passed from the Bielstock High School to the Second Classical High School, Warsaw, I was for some time allured by the dead languages, and dreamed that some day I would travel through the world, and

Digitized by Google

KOLONIO REGISTARA

Ĉiu peno estas farata por fari la vivon por ilin sur tiu ĉi malgranda insulo kiel eble plej plezure.

Ili estas donata okazojn okupi en industria aferoj;

Alivorte ili estas donata ĉiu ebla atento.

La registaro esperas havi ĉiuj leprulojn en la insularo sur la insulo de Culion antaŭ ol malmultaj jaroj.

Tien D-ro Biggar havas lingvan problemon, pli ol ses diversaj lingvoj estas parolitaj en tiu ĉi kolonio, kaj la alpreno de esperanto estas kredata ĝin solvos.

in flaming words persuade men to revive one of these languages for the common use. Subsequently I do not now remember how, I came came to the firm conviction that this was impossible, and I began, indistinctly, to dream of a new and artificial language.

I often made attempts, inventing a profusion of artificial declensions and conjugations, etc. But the language of man, with, as it seemed to me, its endless mass of grammatical forms, its hundreds of thousands of words and ponderous dictionaries, appeared to me such an artificial and colossal machine that I more than once exclaimed—'Away with dreams! this labour is beyond human powers!'—and nevertheless I always returned to my dream.

In childhood (before I could make comparisons or work out conclusions) I had learnt French and German, but when, being in the 5th class of the gymnasium, I began to study English, the simplicity of the English grammar flashed upon my comprehension (became thrown in my eyes), thanks, chiefly, to the steep transition to it from the Greek and Latin grammars. I observed that the richness of grammatical forms was not a necessity, but merely the blind result of accidental history. Under that influence I commenced to search into the language and to discard the unnecessary forms, and I noticed that the grammar always melted more and under my hands, and soon I arrived at a tiny grammar, which, without causing any disadvantage to the language, occupied only a few pages. Then I began to devote myself to my dream more seriously. Still, the giant dictionaries left me no peace of mind.

One day, when I was in the 6th or 7th class of the gymnasium, I, by chance, turned my attention to the sign 'Svejskaja' (drink shop), which I had already seen many times, and afterwards to the sign 'Konditorskaja' (sweet-shop). This 'skaja" aroused my interest, and showed me that suffixes would give me power to make out of one word other words which need not be separately learned. This thought began to take complete possession of me, and all at once I began to feel the ground beneath my feet. A ray of light had fallen upon the terrible giant dictionaries, and they began to shrink rapidly before my eyes.

'The problem is solved,' I said then. I seized this idea of suffixes, and began to work hard in this direction. I understood how great a significance the full use of this power would have for the language. Soon after that I had written the whole grammar and a small dictionary.

Here is an appropriate place for me to say a few words about the material for the dictionary. Much earlier, when I had examined and rejected every non-essential from the grammar, I had desired to exercise the principles of economy for the words also. Convinced that it was a matter of indifference what form any particular word took, so long as it was agreed that it should express a given idea, I simply invented words, taking care that they should be as short as possible and should not contain an unnecessary number of letters.

But I immediately rejected this thought, for my own personal experiments proved that these invented words were very difficult to learn, and even more so to remem-

Digitized by Google

ber. I came to the conclusion that the material for the dictionary must be Romance-Teutonic, altered only so far as regularity and other important requirements of language demanded. Standing upon this ground, I soon observed that the present languages possessed an immense supply of words already international, which were known to all people, and which formed a veritable treasure for the future international language—and, of course, I utilized this treasure.

In 1878 the language was more or less ready.

Thus was finished the first period of the language.

I was then still too young to appear publicly with my work, and I decided to wait five or six years longer and during that time to test carefully the language and to work it out fully and practically. Half a year after the feast of December 5th, 1878, we finished our course at the gymnasium and separated. I remained alone. Foreseeing only mockery and persecution, I decided to hide my work from the eyes of all.

For five and a-half years whilst I was at the University I never spoke to anyone about it. That was a very trying time for me. The secrecy tormented me. Compelled to conceal carefully my thoughts and plans, I went scarcely anywhere, took no part in anything, and the most enjoyable time of life—the student-years—was, for me, the saddest.

For six years I worked at perfecting and testing my language, and I had sufficient work, although in 1878 I had thought that it was quite ready. I made many translations and wrote original works in it, and severe trials showed me that what I had considered to be quite finished in theory was nevertheless not ready for practical use.

Practice ever more and more convinced me that a language requires still an indescribable something, a uniting element, giving to it life and a defined and wholly formed spirit.

I began then to avoid literal translations from this or the other language, and endeavoured to *think* directly in the neutral language.

Afterwards I noticed that the language in my hands had already ceased to be a shadowy reflection of the language with which I was occupied at this or the other minute, and was becoming imbued with its own spirit, its own life, a properly defined and clearly expressed physiognomy independent of any other influence.

My speech flowed of itself flexibly, gracefully, and quite freely, just as my living native language.

I had left the University and begun my medical practice; now I began to consider the public outcome of my labour. I had prepared the manuscript of my first brochure, 'An International Language, by Dr. Esperanto,' and begun to seek for a publisher. For two years I looked in vain. And when indeed I had found one, he spent half a year in preparing my brochure for publication, and finally—refused.

At length, after strenuous efforts, I succeeded in publishing the brochure myself in July, 1887.

Digitized by Google

Naskiĝo de Esperanto

ELTIRO EL PRIVATA LETERO DE D-RO ZAMENHOF AL S-RO BOROVKO.

Vi demandas min, kiel aperis ĉe mi la ideo krei lingvon internacian kaj kia estis la historio de la lingvo Esperanto, de la momento de ĝia naskiĝo, ĝis tiu ĉi tago? La tuta *publika* historio de la lingvo, t.e. komencante de la tago, kiam mi malkaŝe eliris kun ĝi, estas al vi pli malpli konata; cetere *tiun ĉi* periodon de la lingvo estas nun, pro multaj kaŭzoj, ankoraŭ neoportune tuŝadi; mi rakontos al vi tial en komunaj trajtoj sole la historion de la *naskiĝo* de la lingvo.

Estos por mi malfacile rakonti al vi ĉion, tion ĉi detale, ĉar multon mi mem jam foregsis; la ideo, al kies efektivigo mi dediĉis tutan mian vivon, aperis ĉe mi—estas ridinde ĝin diri—en la plej frua infaneco kaj de tiu ĉi tempo neniam min forlasadis. Tiu ĉi cirkonstanco parte klarigos al vi, kial mi kun tiom da obstineco laboris super ĝi, kaj kial mi, malgraŭ ĉiuj malfacilajoj kaj maldolĉajoj, ne forlasadis tiun ĉi ideon, kiel ĝin faris multaj aliaj, laborintaj sur la sama kampo.

Mi naskiĝis en Bjelostoko, gubeirno de Grodno, en la jaro 1859. Tiu ĉi loko de mia naskiĝo donis la direkton al ĉiuj miaj estontaj celadoj. En Bjelostoko la loĝantaro konsistas el kvar diversaj nacioj: Rusoj, Poloj, Germanoj kaj Hebreoj; ĉiu el tiuj ĉi elementoj parolas apartan lingvon kaj neamike rilatas la aliajn. Tie pli ol ie la impresema naturo sentas la multepezan malfeliĉon de diverslingveco, kaj konvinkiĝas ĉe ĉiu paŝo, ke la diverseco de lingvoj estas la sola, aŭ almenaŭ la ĉefa kaŭzo, kiu disigas la homan familion, kaj dividas ĝin en malamikajn partojn.

Oni edukadis min kiel idealiston; oni min instruis, ke ĉiuj homoj estas fratoj, kaj dume sur la strato kaj en la domo, ĉio ĉe ĉiu paŝo igis min senti, ke *homoj* ne ekzistas: ekzistas sole Rusoj, Poloj, Germanoj, Hebreoj, k.t.p. Tio ĉi ĉiam forte turmentis mian infanan animon, kvankam multaj eble ridetos pri tiu ĉi "doloro pro la mondo" ĉe la infano. Ĉar al mi tiam ŝajnis, ke la "grandaĝaj" posedis ian ĉiopovan forton, mi ripetadis al mi, ke kiam mi estos grandaĝa, mi nepre forigos tiun ĉi malbonon.

Nacimiento de Esperanto

EXTRACTO DE LA CARTA PARTICULAR DEL DOCTOR ZAMENHOF A SR. BOROVKO.

Me preguntáis cómo me ocurrió la idea de crear una lengua internacional, y cuál ha sido la historia de la lengua Esperanto desde el día en que nació hasta el presente? Toda la historia *pública* de la lengua, esto es, á partir desde el momento en que yo salí públicamente con ella, os es ya más ó menos conocida: por lo demás, por varias razones, no es al presente todavía oportuno tratar de este período de la lengua; por eso os contaré á grandes rasgos solamente la historia del nacimiento de la lengua.

Será para mí difícil referíroslo todo detalladamente, porque de muchas cosas yo mismo no me acuerdo: la idea á cuya realización dediqué toda mi vida, apareció en mí—digno es de risa el decirlo—en la más temprana infancia, y desde entonces, nunca jamás me abandonó; con ella he vivido y ni aún imaginarme puedo sin ella. Esta circunstancia os explicará en parte, por qué con tanto tesón trabajé yo sobre ella, y por qué, á pesar de todas las dificultades y esperanzas, no abandoné esta idea, como hicieron otros muchos que trabajaron en el mismo campo.

Yo nací en Bjelostoko, gobierno de Grodno, este lugar de mi nacimiento imprimió la dirección de todos mis futuros propósitos. En Bjelostoko, la población consta de cuatro elementos diferentes: rusos, polacos, alemanes y judíos. Cada uno de estos elementos habla su lengua particular y no amistosamente se relaciona con los demás. En esta ciudad más que en otra parte la impresionable naturaleza siente la abrumadora desgracia de hablar de diferente modo, y se convence á cada paso, de que la diversidad de lenguaje es la única ó al menos la principal causa que desune á la humana familia y la divide en encontrados partidos.

Se me educó como idealista; se me enseñó, que todos los hombres son hermanos, y mientras tanto, en la calle y en la casa todo á cada paso me hacía pensar que hombres no existían; solo existían rusos, polacos, alemanes, judíos, etc. Esto siempre atormentaba fuertemente mi alma de niño, aunque muchos tal vez se reirán de este *dolor por el mundo* en un niño. Puesto que á mí me parecía, que los *mayores* poseían cierta fortaleza todopoderosa, con frecuencia me repetía yo á mí mismo, que cuando fuese mayor infaliblemente haría desaparecer este mal.

Digitized by Google

Iom post iom mi konvinkiĝis, komprenеble, ke ne ĉio fariĝas tiel facile, kiel ĝi prezentiĝas al la infano; unu post la alia mi forjetadis diversajn infanajn utopiojn, kaj nur la revon pri unu homa lingvo mi neniam povis forjeti. Malklare mi iel min tiris al ĝi, kvankam, komprenеble, sen iaj difinitaj planoj. Mi ne memoras kiam, sed en ĉia okazo sufiĉe frue, ĉe mi formiĝis la konscio, ke la sola lingvo povas esti nur ia neŭtrala, apartenanta al neniu el la nun vivantaj nacioj.

Kiam el la Bjelostoka gimnazio mi transiris en la Varsovian duan klasikan gimnazion, mi ĝum kelka tempo estis forlogata de lingvoj antikvaj kaj revis pri tio, ke mi iam veturados en la tuta mondo kaj per flamaj paroloj inklinados la homojn revivigi unu el tiuj ĉi lingvoj por komuna uzado. Poste, mi ne memoras jam kiamaniere, mi venis al firma konvinko, ke tio ĉi estas neebla, kaj mi komencis malklare revi pri *nova*, arta lingvo.

Mi ofte komencadis iajn provojn, elpensadis artifikajn riĉegajn deklinaciojn kaj konjugaciojn, k.t.p. Sed homa lingvo kun ĝia, kiel ŝajnis al mi, senfina amaso da gramatikaj formoj, kun ĝiaj centoj da miloj de vortoj, kaj dikaj vortaroj, ŝajnis al mi tia artifika kaj kolosa maŝino, ke mi ne unufoje diras al mi: "for la revojn! tiu ĉi laboro ne estas laŭ homaj fortoj,"— kaj tamen mi ĉiam revenadis al mia revo.

Germanan kaj Francan lingvojn mi ellernadis en infaneco, kiam oni ne povas ankoraŭ kompari kaj fari konkludojn; sed kiam, estante en la 5-a klaso de gimnazio, mi komencis ellernadi lingvon Anglan, la simpleco de la Angla gramatiko jetiĝis en miajn okulojn, precipe dank' al la kruta transiro al ĝi de la gramatikoj Latina kaj Greka. Mi rimarkis tiam, ke la riĉeco de gramatikaj formoj estas nur blinda historia okazo, sed ne estas necesa por la lingvo. Sub tia influo mi komencis serĉi en la lingvo kaj forjetadi la senbezonajn formojn, kaj mi rimarkis, ke la gramatiko ĉiam pli kaj pli degelas en miaj manoj, kaj baldaŭ mi venis al la gramatiko plej malgranda, kiu okupis sen malutilo por la lingvo ne pli ol kelkajn paĝojn. Tiam ni komencis pli serioze fordoniĝi al mia revo. Sed la grandegulaj vortaroj ĉiam ankoraŭ ne lasadis min trankvila.

Poco á poco fuime convenciendo, como se comprenderá, de que no todo se realiza tan fácilmente como á un niño se le representa. Una tras otra fuí desechando diferentes utopias infantiles: y solamente el sueño en una sola lengua humana nunca pude arrojar de mí. Confusamente, de algún modo me dediqué á ello, aunque es de comprender sin ningún plan determinado. No recuerdo cuándo, pero sea cuando fuere, bastante temprano me formé la convicción de que la única lengua podía ser solamente una neutral, que no perteneciese á ninguna de las naciones ahora existentes.

Cuando de la escuela real de Bjelostoko, entonces era todavía gimnasio, pasé á Varsovia, á la segunda clase de gimnasio, me halagaron ya durante algún tiempo las antiguas lenguas y sobre ello soñé que me iría por todo el mundo y con palabras ardientes inclinaría á los hombres á resucitar una de estas lenguas para el uso ordinario. Después, no recuerdo ya de qué modo, caí en la firme convicción de que esto era imposible, y comencé confusamente á pensar en una *nueva* lengua artificial.

Entonces con frecuencia comenzaba algunas pruebas, inventaba riquísimas declinaciones y conjugaciones, etc. Pero la humana lengua con su, á mi parecer, interminable montón de formas gramaticales, con sus centenares de miles de palabras, por las cuales hacía temer abundantes diccionarios, parecióme máquina tan artificiosa y colosal, que más de una vez me hube de decir: ¡fuera sueños, este trabajo no es para humanas fuerzas! Y sin embargo yo siempre volvía á mí sueño.

En la infancia aprendí el alemán y el francés, cuando no se puede todavía comparar ni sacar conclusiones; más cuando estando en la quinta clase de gimnasio comencé á aprender la lengua inglesa, la sencillez de su gramática saltó á mis ojos, sobre todo, gracias á la brusca transición de la gramática latina y griega. Noté entonces que la riqueza de formas gramaticales era solamente un ciego acontecimiento histórico, pero que no era necesaria para la lengua. Bajo esta influencia comencé á buscar en la lengua y á desechar las formas inútiles y observé que cada vez más la gramática iba desapareciendo entre mis manos, y pronto llegué á la más pequeña gramática, que ocupaba sin menoscabo para la lengua nada más que algunas páginas. Entonces comencé más seriamente á consagrarme á mi sueño. Sin embargo, los enormes diccionarios no me dejaron tranquilo.

Digitized by Google

Unu fojon, kiam mi estis en la 6-a aŭ 7-a klaso de la gimnazio, mi okaze turnis la atenton al la surskribo "Svejcarskaja," kiun mi jam multajn fojojn vidis, kaj poste al la elpendajo "Konditorskaja. Tiu ĉi "skaja" ekinteresis min kaj montris al mi, ke la sufiksoj donas la eblon el unu vorto fari aliajn vortojn, kiujn oni ne devas aparte ellernadi. Tiu ĉi penso ekposedis min tute, kaj mi subite eksentis la teron sub la piedoj. Sur la terurajn grandegulajn vortarojn falis radio de lumo, kaj ili komencis rapide malgrandiĝi antaŭ miaj okuloj.

"La problemo estas solvita!" diris mi tiam. Mi kaptis la ideon pri sufiksoj kaj komencis multe labori en tiu ĉi direkto. Mi komprenis, kian grandan signifon povas havi por la lingvo la plena uzado de tiu forto. Baldaŭ post tio mi jam havis skribitan la tutan gramatikon kaj malgrandan vortaron.

Tie ĉi mi diros ĝustatempe kelkajn vortojn pri la materialo por la vortaro. Multe pli frue, kiam mi serĉis kaj elĵetadis ĉion senbezonan el la gramatiko, mi deziris uzi la principojn de la ekonomio ankaŭ por la vortoj. Konvinkita, ke estas tute egale, kian formon havos tiu aŭ alia vorto, se ni nur *konsentos* ke ĝi esprimas la donitan ideon, mi simple *elpensadis* vortojn, penante, ke ili estu kiel eble pli mallongaj kaj ne havu senbezonan nombron da literoj. Sed tiun ĉi penson mi tuj forĵetis, ĉar la provoj kun mi mem montris al mi, ke tiaj elpensitaj vortoj estas tre malfacile ellerneblaj kaj ankoraŭ pli malfacile memoreblaj. Jam tiam mi konvinkiĝis, ke la materialo por la vortaro devas esti Romana-Germana, sanĝita nur tiom, kiom ĝin postulas la reguleco kaj aliaj gravaj kondiĉoj de la lingvo. Estante jam sur tiu ĉi tero, mi baldaŭ rimarkis, ke la nunaj lingvoj posedas grandegan provizon da pretaj jam vortoj internaciaj, kiuj estas konataj al ĉiuj popoloj kaj faras trezoron por estonta lingvo internacia—kaj mi kompreneble utiligis tiun ĉi trezoron.

En la jaro 1878 la lingvo estis jam plimalpli preta.

Tiel finiĝis la unua periodo de la lingvo.

Mi estis tiam ankoraŭ tro juna por eliri publike kun mia laboro, kaj mi decidis atendi ankoraŭ 5—6 jarojn kaj dum tiu ĉi tempo zorgeme elprovi la lingvon kaj plene prilabori ĝin praktike. Post duonjaro post la festo de 5-a de Decembro,

Una vez, cuando yo estaba en la sexta ó séptima clase del gimnasio, casualmente fijé mi atención en el sobrescrito "*Svejcarskaja*" que yo vi muchas veces, y después en la añadidura "*Konditorskaja.*" Este "*skaja*" comenzó á interesarme y me enseñó que los sufijos dan la facultad de hacer de una palabra otras palabras que no deben aprenderse aparte. Este pensamiento me ocupó por completo, y de repente sentí tierra debajo de mis piés. Sobre el terrible grandor de los diccionarios cayó un rayo de luz, y comenzaron á disminuir rápidamente ante mis ojos.

El problema está resuelto, me dije entonces. Yo me apoderé de la idea de los sufijos y comencé á trabajar mucho en este sentido. Comprendí la gran significación que podía tener para una lengua la aplicación de esta fuerza. Pronto después de esto tuve ya escrita toda una gramática y un pequeño diccionario.

A propósito diré aquí algunas palabras sobre la materialidad del diccionario. Mucho antes, cuando yo buscaba y desechaba todo lo inútil de la gramática, deseaba también emplear los principios de economía para las palabras, y convencido de que era completamente igual cualquier forma que tuviese ésta ó aquella palabra con tal que *convengamos* en que ella exprese la idea dada, sencillamente iba yo *inventando* palabras, procurando que fuesen lo más cortas posible, y que no tuviesen un número innecesario de letras. Más pronto abandoné este pensamiento, porque las pruebas conmigo mismo me demostraron que estas palabras inventadas eran muy difíciles de aprender y más difíciles todavía de conservar en la memoria. Entonces me convencí ya de que la materia del diccionario había de ser latino-sajón cambiando solamente aquello que exigen la regularidad y otras condiciones importantes de la lengua. Estando ya sobre este terreno, pronto noté que las lenguas actuales poseían gran caudal de palabras internacionales, dispuestas ya, que son conocidas de todos los pueblos y que constituían un tesoro para la futura lengua internacional, —y como es de suponer utilicé este tesoro.

En el año 1878 la lengua estaba más ó menos lista.

De este modo terminó el primer período de la lengua.

Era yo entonces todavía demasiado jóven para salir al público con mi trabajo, y decidí esperar aún cinco ó seis años, y durante este tiempo cuidadosamente ensayar la lengua y sobre ella trabajar prácticamente. Dos años después de la fiesta del 5 de Diciembre acabé el curso del gimnasio

Digitized by Google

1878, ni finis la gimnazian kurson kaj disiris. Mi restis tute sola. Antaŭvidante nur mokojn kaj persekutojn, mi decidis kaŝi antaŭ ĉiuj mian laboron.

Dum kvin kaj duono da jaroj de mia estado en universitato, mi neniam parolis kun iu pri mia afero. Tiu ĉi tempo estis por mi tre malfacila. La kaŝeco turmentis min; devigita zorgeme kaŝadi miajn pensojn kaj planojn mi preskaŭ nenie estadis, en nenio partoprenadis, kaj la plej bela tempo de la vivo—la jaroj de studento—paris por mi plej malgaje.

Dum ses jaroj mi laboris perfektigante kaj provante la lingvon—kaj mi havas sufiĉe da laboro, kvankam en la jaro 1878 al mi ŝajnis, ke la lingvo jam estas tute preta. Mi multe tradukadis en mian lingvon, skribis en ĝi verkojn originalajn, kaj vastaj provoj montris al mi, ke tio, kio ŝajnis al mi tute preta teorie, estas ankoraŭ ne preta praktike.

La praktiko do ĉiam pli kaj pli konvinkadis min, ke la lingvo bezonas ankoraŭ ian nekapteblan "ion," la kunligantan elementon, donantan al la lingvo vivon kaj difinitan, tute formitan "spiriton."

Mi komencis tiam evitadi laŭvortajn tradukojn el tiu aŭ alia lingvo kaj penis rekte *pensi* en la lingvo neŭtrala.

Poste mi rimarkis, ke la lingvo en miaj manoj ĉesas jam esta senfundamenta ombro de tiu aŭ alia lingvo, kun kiu mi havas la aferon en tiu aŭ alia minuto, kaj ricevas sian propran spiriton, sian propran vivon, la propran difinitan kaj klare esprimitan fizionomion ne dependantan jam de iaj influoj.

La parolo fluis jam mem, flekseble, gracie kaj tute libere, kiel la viva patra lingvo.

Mi finis la universitaton kaj komencis mian medicinan praktikon. Nun mi komencis jam pensi pri la publika eliro de mia laboro. Mi pretigis la manuskripton de mia unua broŝuro ("D-ro Esperanto. Lingvo internacia. Antaŭparolo kaj plena lernolibro") kaj komencis serĉi eldonanton. Dum du jaroj mi vane serĉis. Kiam mi jam trovis unu, li dum duonjaro pretigs mian broŝuron por eldono kaj fine—urifizis.

Fine, post longaj klopodoj, mi prosperis mem eldoni mian unuan broŝuron en Julio de la Jaro 1887.

y me marché. Los futuros apóstoles de la lengua probaron decir algo de la *nueva lengua* y encontrando las burlas de los hombres maduros, se apresuraron á negarla, y quedé completamente solo. Previendo solamente burlas y persecuciones decidí ocultar á todos mi trabajo.

Durante los cinco años y medio de mi estancia en la universidad nunca hablé con nadie sobre mi asunto. Este tiempo fué para mí muy difícil. La ocultación me atormentaba: obligado á tener cuidadosamente escondidos mis pensamientos y mis planes, casi en ninguna parte permanecí mucho tiempo, en nada tomaba parte, y el mejor tiempo de la vida, los años de estudiante pasaron para mí muy tristes.

Durante seis años trabajé perfeccionando y probando la lengua, y tuve bastante que hacer, aún cuando en el año 1878 me pareció que la lengua ya estaba á punto. Traduje muchas cosas á mi lengua, escribí en ella trabajos originales, y reiteradas pruebas me demostraron que lo que me había parecido acabado en teoría no lo era en la práctica.

La práctica pues de siempre, más y más me convencía de que la lengua necesita cierto *algo* imperceptible, que une los elementos, dá á la lengua vida y *espíritu* definido, perfectamente formado.

Comencé entonces á evitar la traducción literal á esta ó á otra lengua, y trabajé directamente en pensar en el idioma neutral.

Después noté que la lengua en mis manos cesaba de ser una sobra infundada de otra lengua, con la cual tuviese yo algo que ver en este ó aquel momento, y recibía su propio espíritu, su propia vida, su propia fisonomía, bien definida y expresada con claridad, independiente de toda influencia.

La palabra fluía por sí misma, flexible, graciosa y totalmente libre, como cualquier lengua viva patria.

Concluí los estudios universitarios y dí principio á mi práctica de medicina. Entonces comencé á pensar en mi pública salida con mi trabajo. Preparé el manuscrito de mi primer folleto (Dr. Esperanto.) "Lengua internacional. Prólogo y manual completo." Y comencé á buscar un editor. Más aquí por primera vez encontré la amarga, práctica de la vida, la cuestión financiera con la cual aún debía después y debo luchar fuertemente. Durante dos años busqué en vano un editor. Cuando ya encontré uno, empleó dos años en preparar mi folleto y al cabo rehusó.

Por fin, después de largos trabajos, yo mismo me decidí á editar mi primer folleto en Julio de 1887.

Digitized by Google

GAZETOJ ESPERANTISTAJ

I.—SPECIALAJ ĴURNALOJ

ESPERANTO, duonmonata internacia gazeto en Esperanto. Nacia pago en kvar lingvoj; jare ₱1.20. Direktoro: H. Hodler, 8, rue Bovy-Lysberg, Geneva, Switzerland.

ESPERO KATOLIKA, monata, malfermita for ĉiuj demandoj (escepta la politikaj;) jare, ₱2.00. Direktoro: P-o Em. Peltier, en Ste-Radegonde, Tours (Indre-et-Loire,) France.

ESPERANTA LIGILO, monata organo en reliefpunktoj por blinduloj: jare, ₱1.20 Cef-redaktoro: Th. Cart, 12, rue Soufflot, Paris V.

ESPERO PACIFISTA, monata organo de "Pacifisto" (Internacia Societo por la Paco;) jare, ₱2.00, kun laŭvola enskribo en la societo. Direktoro: G. Moch, 26, rue de Chartres, Neuilly-sur-Seine, France.

FOTO-REVUO, monata gazeto fotografa, en Franc. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱2.00, ĉe Charles Mendel, 118, rue d'Assas, Paris.

INTERNACIA SCIENCA REVUO, monata; jare, ₱2.80. Direktoro: R. de Saussure. Administracio: Internacia Scienca Oficejo, 8, rue Bovy-Lysberg, Geneva.

INTERNACIA SOCIA REVUO, monata; jare, ₱2.40. Administracio: S-ro R. Louis, 45, rue de Saintonge, Paris III.

JUNA ESPERANTISTO, monata gazeto por junuloj, instruistoj kaj Esperanto-lernantoj, 8 pagoj nur en Esperanto. Jara abono: ₱1.00. Administracio: Presa Esperantista Societo, 33, Lacépéde, Paris.

LINGVO INTERNACIA, monata organo, 48 pagoj (13 × 20,) nur en Esperanto; jare, ₱2.00, kun alduno literatura, ₱3.00. Administracio: Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépéde, Paris.

TRA LA MONDO, tutmonda revuo esperanta, multilustrata; jare, ₱3.20, unu numero 30 centavoj. Sin turni al Administracio de Tra la Mondo, 15, boulevard des Deux-Gares, Meudon (S.-et-O.), France.

II.—NACIAJ PROPAGANDAJ ĴURNALOJ

Belgujo: LA BELGA SONORILO, oficiala monata organo de la B. L. E., en Franc., Flandr. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.60. Kolektoj de 1.a k. 2.a jaroj, Fr. 6; de 3.a k. 4.a jaroj, Fr. 7. Abonoj komenciĝas de 1.a de Sept°; ĉe J. Coox de Duffel, Belgium.

Bohemujo: ČASOPIS ČESKYCH ESPERANTISTŮ, monata organo de l'Bohemoj, en Boh. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.50. Administracio: Prague II, 313.

Brazilujo: BRAZILA REVUO ESPERANTISTA, monata organo en Port. kaj Esp. lingvoj; jare ₱2.40. Redakcio: Rua da Assemblea, 46, Rio de Janeiro.

Bulgarujo: BULGARA ESPERANTISTO, monata organo en Bulg. kaj Esp. lingvoj, jare, ₱0.60. Administracio: Sofia, Bulgaria.

ESPERANTO, duonmonata internacia gazeto en Bulg. kaj Esp. lingvoj: jare, ₱1.20. Redaktoro de la Bulgara eldono: N. D. Kovaĉef, Sofia, Bulgaria.

LUMO, monata organo en Bulg. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.60, ĉe Iv. Nenkov, str. Sv. Gorske, Tirnovo.

Danujo: ESPERANTO BLADET HELPA LINGVO, monata oficiala organo de la "Societo de Esperantistoj;" jare Kr. 1.20; ĉe: F^lno G. Mönster, 54 B, Copenhagen O.

Finnlando: FINNA ESPERANTISTO, en Esp. lingvo; jare, Fmk. 1.50; ĉe Ilarejo Esperantista. Helsinki, Finland.

Francujo: L'ESPÉRANTISTE, oficiala monata organo de la S. F. P. E., en Franc. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.40. Direktoro: S-ro L. de Beaufront, Louviers (Eure,) France.

PARIS-ESPERANTO, monata organo de l' Grupo Pariza, en Franc. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱0.60, Sek.: V. Chaussegros, 3, Place Jussien, Paris.

Germanujo: GERMANA ESPERANTISTO, oficiala monata organo de la G. E. S., en Germ. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.50 Oni abonas ĉe Esperanto Verlag Moller & Borel, 95, Prinzenstrasse, Berlin, kaj ĉe Hachette & K°, Paris.

EHO ESPERANTISTA, monata esperantista aldono de Das Echo ĉiusemajna germana revuo; jare (aĉetabla nur kun Das Echo,) ₱2.00, ĉe J. H. Schorer, Wilhelmstr., 29, Berlin.

(*vidu la sekvantan pagon.*)

Digitized by Google

GAZETOJ ESPERANTISTAJ

Granda Britujo: THE BRITISH ESPERANTIST, en Angl. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.50, 13, Arundel Street, Strand, London.

Hindujo: LA PIONIRO, en Ang. kaj Esp. lingvoj; monate, ₱1.20, Marikuppan, Mysore State, South India.

Hispanujo: LA SUNO HISPANA, oficiala monata organo de la H. S. P. E. en Esp. kaj Hisp. lingvoj; jare, ₱1.20; Avallanas 11, Valencia.

Hungarujo: ESPERANTO, en Hung. kaj Esp. lingvoj; jare, Kr. 3, Ulloi-út 59, IV, 8, IX, Budapest, Hungary.

Japanujo: JAPANA ESPERANTISTO, monata ilustrita organo de la Japana Esp. Asocio, jare, ₱1.60, Jurakĉo, Koŝimaĉk, Tokio.

Perujo: ANTAURN ESPERANTISTOJ, en Hisp. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.20: Apartado 927, Lima, Peru.

Polujo: POLA ESPERANTISTO, dumonata organo de Societo Esperanto, en pol. kaj esp. lingvoj; jare, ₱1.00: Podwale 7, Lemberg, Poland.

Rusujo: RUSLANDA ESPERANTISTO, oficiala monata organo de "Espero," en Rus. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱3 20, B. Podjaĉeskaja 24, St. Petersburg.

Svedujo: ESPERANTISTEN, en Sved. kaj Esp. lingvoj; jare, ₱1.40, 37, Surbunnsgatan, Stockholm.

Svisujo: SVISA ESPERO, en Esp. offciala organo de la S. E. S.; jare, ₱1.00, 6, Vieux College. Geneva.

Unuigitaj Statoj: L'AMERIKA ESPERANTISTO, $1.00, Oklahoma City, U. S.

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL, oficiala monata organo de "American Esperanto Association," jare, $1.00; 349, Etna Street, Brooklyn, N. Y.

The Philippines Esperanto Association.

FOUNDED JULY 1, 1907.

OBJECTS

The object of the Association is to promote in every way the dissemination of the international auxiliary language Esperanto by

(A) Promoting the formation of affiliated groups throughout the Philippine Islands.

(B) Furnishing information about the language and seeing that literature be procurable in local centers to meet as far as possible all demands therefor.

(C) Organizing congresses, lectures, and examinations and issuing certificates of proficiency.

(D) Affiliating for mutual benefit with other national Esperanto associations.

(E) Keeping a roll of all Esperantists in these Islands together with their addresses and to which group they belong, and to publish periodically such list in a journal to be issued by the Association.

Also to maintain headquarters in Manila where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

FAKO DE KORESPONDADO INTERNACIA

Addresses of persons desirous of corresponding in Esperanto on pictorial postcards with Esperantists in the Philippines:

S-ro A. Donici, rue S. Léger 8, Geneva, Switzerland.
S-ro A. Piĉi, Poŝtoficisto, Telegrafenamt, Munich, Germany.
F-ino Celine Van Holstraete, Rue Gillon, 59, Brussels, Belgium.
S-ino F. H. Lewis, Kenilworth, Grosvenor Road, Chiswick, London.
S-ro K. Nomoto, No. 83-6-Chome Honcho, Yokohama, Japan.
S-ro Robert Colquhoun, 65 West Clyde St., Helensburgh, Scotland.
S-ro Kar Klopaĉ, Bohemia, Prikopy ĉis 16, Prague, Austria.
S-ro Simeon Pollonskiz, M. Zatonnaje, C., Saratov, Russia.
S-ro C. Barthel, Frankfurt on Main, Germany.
Prof. P. Tourrette, Draguignan, France.
S-ro René Japiot, 18 rue Chabot-Charny, Cote d'Or, Dijon, France.

Digitized by Google

LIST OF MEMBERS, NOVEMBER, 1907.—PHIL. ESP. ASS'N.

1 Dr. H. W. Yemans
2 Mr. W. W. Weaver
3 " W. H. Case
4 " A. R. Tuohy
5 " W. Crozier
6 " S. Garcia Roxas
7 " W. D. Smith
8 " Cecil Cosper
9 " G. C. Dobson
10 " W. J. Crampton
11 " C. H. Noronha
12 " M. Goodman
13 " O. J. Madsen
14 " C. H. Cady
15 " M. A. Torres
16 Dr. Felipe Zamora
17 Miss Felicidad Zamora
18 " Trinidad "
19 " Margarita "
20 " Maria Paz "
21 " Maria Paz Arguelles
22 Mr. E. Z. Putman
23 " F. V. Freire
24 " John F. Mangels
25 " C. W. Ney
26 Mrs. C. W. Ney
27 Major Thos. L. Hartigan
28 Mr. Raymond Hartigan
29 " J. Courtney Hixon
30 Hon. Cameron Forbes
31 Mr. Alfonso Velasco
32 " I. Arnalot
33 " Hermenegildo Cruz
34 " T. C. Kinney
35 " A. F. Ferguson
36 " Leon Almeda
37 " Horace J. Dickinson
38 " Roy H. Gearhart
39 " W. Dederick
40 " Velear L. Minehart
41 " Chas. S. Banks
42 " A. K. La Motte
43 " R. B. Westcott
44 " E. B. Harris
45 " James H. Bass
46 " Joseph Oberlin
47 " Philip C. Whitaker
48 " A. E. Ongpin
49 " F. L. Lutz
50 " W. T. Williams
51 " Prudencio Pascual
52 " M. B. Burke
53 " S. V. Derr
54 " S. Nakamura
55 " M M. Celis
56 " G. H. Rarey
57 " Santiago L. Abillar
58 " Pedro C. Roxas
59 " Eustaquio C. Diaz
60 " F. E. Braman
61 Mr. Geo. H. Diaz
62 " James Kelly
63 Mrs. Ledyard
64 Mr. Luis Llanso
65 " José L. Javier
66 " N. C. Comfort
67 Dr. Y. K. Ohno
68 Hon. W. Morgan Shuster
69 Mr. Vernor H. Petre
70 " Alberto Campos
71 " Plácido Santiago
72 " Agaton Dominguiano
73 " Roberto M. Dy
74 " L. D. Weeks
75 **Manila Esp. Soc. No. 1**
76 Mr. Arcadio Arellano
77 " Ceferino Cacnio
78 Mrs. Anna R. Clifford
79 Mr. Sixto Nazario
80 " Angel Borrel
81 " Zoilo Villanueva
82 Dr. L. Viado
83 Dr. A. de Asis
84 Miss Natividad Almeida
85 Mr. Fernando Salas
86 " Agustin Coruña
87 " Pedro T. Torres
88 " Juan Atayde
89 " J. J. McCarthy
90 " W. H. MacDonald
91 " C. P. Jarman
92 " W. R. Blanchard
93 Dr. J. Lane Albon
94 Mr. Rosendo Santiago
95 " T. B. Tolman
96 " Vicente Guasch
97 " C. N. Guertin
98 " E. R. Koert
99 " Juan Manahan
100 " Hermann C. Luersson
101 " L. J. Lambert
102 Mrs. L. J. Lambert
103 Mr. Sixto Sandejas
104 " Ramon Syyap
105 " C. Rodriguez
106 " John P Quander
107 " Honorio Lopez
108 " W. M. Taylor
109 " Leo J. Discher
110 " W. A. Northrop
111 " Norberto Rivera
112 " F. Luling
113 " A. Wuterich
114 " A. V. Brodett
115 " F. J. Brown
116 " Manuel Espinosa
117 " Eusebio Muyot
118 " Walker U. Anderson
119 " Bruno Adora
120 " Francisco Abella
121 Mr. Benito Abreu
122 " W. W. Hoadly
123 " J. Carpi
124 " José Puya
125 " H. M. R. Rodman
126 " P. Botelho
127 " J. H. Mader
128 " Maurice Kahn
129 " Francisco Latorre
130 " Pablo F. Avelino
131 " J. G. Boor
132 " Carlos Voigt
133 " J. C. Abella
134 " B. F. Urrutia
135 " G. Catipon
136 " José P. Javier
137 " Vicente Villalobos
138 " R. Tiedemann
139 " Ugo Bolleno
140 " H. Staub
141 " Emilo Salazar
142 " Mariano de Leon
143 " J. M. Estrella
144 " Lino S. Agustin
145 " Chas H. Stone
146 " V. A. Acuña
147 " J. W. Marker
148 " W. J. Hill
149 " J. Caballero
150 " A. Ramos
151 " Maximo Alejo
152 " M. Tenorio
153 " C. Hilario
154 " Earl B. Morris
155 " H. Clarke
156 " A. A. Remigio
157 " J. E. Sanda
158 " S. M. C. Joseph
159 " Frank H. Gore
160 " C. Spaulding Sly
161 " Ed. Sizer, Jr.
162 " F. Praysler
163 " H. Würsch
164 " E. E. Allen
165 " F. Agtarap
166 " J. E. de Guzman
167 " F. Gonzalez
168 " A. G. Castillijo
169 " Thos. Moss
170 " C. C. Young
171 " J. McIntosh
172 " J. U. Longaker
173 " Max Protzen
174 " W. Keller
175 ,, W. N. Ray
176 ,, W. K. Jones
177 ,, R. M. Woolley
178 ,, B. A. Green
179 ,, Claudio Nera
180 ,, Ciriaco Nicolas

Digitized by Google

LIST OF MEMBERS—CONT'D.

181 Mr. Perfecto N. Cruz
182 " Luis Paredes
183 " Candido Inglesa
184 " L. P. Fiege
185 " José Calero
186 " José S. Santos
187 Dr. Ariston Bautista Lin
188 Mr. Carson Taylor
189 " Chess. Mandelbaum
190 " Adam D. Tanner
191 Dr. E. H. Ruediger
192 Mr. W. Schultze
193 Dr. R. F. Bacon
194 Mr. R. C. McGregor
195 " Herbert S. Walker
196 Mrs. Lora S. Cass
197 Dr. E. C. Shattuck
198 Dr. José Albert
199 Mr. W. W. Young
200 " Paciano Castro
201 " Gustavo Maulini
202 " E. G. Weber
203 " Manuel Enriquez
204 " Canuto Gimenez
205 " Mariano Luna
206 " Santiago A. Leaño
207 Major Robert Noble
208 Mr. L. S. Brown
209 " I. Posner
210 " W. E. Grosclaude
211 " Feliciano Altonaga
212 " Jos. Cawrenberg
213 " Valentin Descals
214 Mrs. I. Arnalot
215 Mr. L. Arnalot
216 " R. M. Mealley
217 " Gabriel P. Flores
218 " Diego Rodriguez
219 " Emilio Cueto
220 " Prudencio Garriz
221 " John R. Edgar
222 " James F. Connolly
223 " H. C. Ruppenthal
224 " Faustino Martires
225 Mr. Juan Gonzalez
226 " Luis W. Dison
227 " Barto Miranda
228 Miss Feliza Hizon
229 Mr. Amado Santos
230 Miss Soledad Dayrit
231 " Rosa Raymundo
232 Mr. Francisco Singian
233 Mr. Simeon Morales
234 " Juan Munne
235 Miss Elena Lauchengco
236 " Felipa Lauchengco
237 Mr. Jorge Pineda
238 " Benigno M. Gomez
239 " Hermann Löwinsohn
240 " M. V. del Rosario
241 Miss Mary Polk
242 Dr. W. E. Musgrave
243 Dr. P. E. Garrison
244 Dr. F. B. Bowman
245 Mr. M. F. Clegg
246 Dr. P. K. Gilman
247 Mr. R. Basa
248 " F. H. Edwards
249 " Albert J. Barnaud
250 " Joaquin Rus Planas
251 Mr. Manuel P. Ibañez
252 Dr. R. E. L. Newberne
153 Mr. Basil G. Butler
254 " D. L. Twomy
255 " Honorio Samelo
256 " Evaristo Cubos
257 " Domingo Uichico
258 " Domingo Borromeo
259 " Cresenciano Baza
260 " Deogracio L. Javier
261 " H. D. Gibbs
262 " W. D. Carpenter
263 " A. B. Hoag
264 " José E. Canseco
265 " A. R. Sacramento
266 " Serviliano Mendoza
267 " G. A. Remigio
268 " V. Flaviano
269 " Pánfilo Lacónico
270 " R. Aspillera
271 " Ralph Steinacher
272 " Andres Garcia
273 Dr. R. B. Bean
274 Mr. John S. Potter
275 " T. Bitterman
276 Esp. Scienca Klubo
277 Capt. G. A. Skinner
278 Mr. Clementino Chaves
279 " F. E. Cofren
280 " E. B. Christie
281 " Charles R. Cameron
282 " Otho Atkin
283 " D. M. Oloroso
284 " Antonio Buñag
285 Dr. R. T. Edwards
286 Mr. Patricio Perez
287 Miss Gorgonia Ilo
288 Mr. José P. Katigbak
289 " Santiago Artiaga
290 " E. H. Murphy
291 " Stuart S. Harvey
292 " Chas. C. Coleman
293 " Gregorio C. Villegas
294 " W. J. Manion
295 " F. M. Luz
296 " B. Remedios
297 " Cayetano Rodriguez
298 " Isidro Matias
299 " Isidoro Gonzalez
300 " Segundo Lopez
301 " Carlos Lorenzo
302 " Gabriel La O
303 " Francisco Sevilla
304 " Arturo Ilo
305 " Isidro Alparaz
306 " Silverio E. Diaz
307 " Fred L. Pattison
308 Miss Rogelia Argüelles
309 " Amada Argüelles
310 Mr. Antonio Gomez
311 " W. B. King
312 " M. Molo Legaspi
313 Hon. F. M.a Guerrero
314 Mr. Lope K. Santos
315 " A. M.a Rivero
316 " Carlos Ronquillo
317 " Ligorio Gomez
318 " Manuel Lopez
319 " Pedro Cabañgis
320 " F. M. Snook
321 " Amos E. Allen
322 Miss Esperanza E. Roa
323 Mr. Andres Pastor
324 " H. Otley Beyer
325 Governor Jno. P. Finley
326 Miss Helen A. Florendo
327 Mr. Claudio Boada
328 " Tereso L. Javier
329 " W. A. Tener
330 " Geo Bronson Rea
331 Mrs N. L. Cofren
332 Mr. J. R. Manners
333 " J. L. Perrin
334 " David Rines
335 Major H. B. Orwig
336 Mr. I. San Agustin
337 " Rafael F. Morelos
338 " Geo. W. Douglass
339 Lt. A. J. McDonald, P.S.
340 Mr. José Nolasco, Jr.
341 " Chas. A. Clark
342 Miss Carmen Romero
343 Mr. Henry Wise
344 Miss Rita Vera
345 Zamboanga Esp. Soc.
346 Major Chas. H. Grierson
347 Mr. Simeon R. Bendaña
348 " Edgar A. McClellan
349 " Gregorio A. Arceo
350 " Moisés V. Sansón
351 " Henry Becker

Digitized by Google

ESPERANTO BOOKS

NOW ON SALE

The first consignment has arrived and includes the following specially recommended works:

ENGLISH

	Price	Post Free
The Whole of Esperanto	₱ .10	₱ .10
Standard Course of Esperanto, by G. W. Bullen (paper)... ...	" .40	" .44
Graduated Lessons in Esperanto, with Key by A. Motteau ...	" 40	" .44
Student's Text Book, by Dr. O'Connor, M.A.	" .80	" .88
Grammar and Commentary on the International Language Esperanto, by Major-General George Cox, B.A. (2nd Revised Edition)	" 1.60	" 1.70
Esperanto-English Dictionary by A. Motteau	" 1.00	" 1.08
English-Esperanto " by O'Connor and Hayes... ...	" 1.00	" 1.08

SPANISH

Todo el Esperanto	" .10	" .10
Primera Lecciones (Cart)	" .30	" .34
Manual y Ejercicios de Esperanto, por V. Inglada	" 1.30	" 1.40

ESPERANTO LITERATURE

Fundamenta Krestomatio, a collection of prose and poetry, edited, by Dr. Zamenhof, standard guide for Esperanto style (paper)	" 2 00	" 2.12
ditto ... ...• .... bound in (cloth)	" 2.50	" 2.64
Hamlet, translated by Dr. Zamenhof (cloth)	" 2 00	" 2.10
Julio Cezaro (de Shakespeare,) trad. D. H. Lambert, B.A. (cloth)	" 1.30	" 1.40
Monadologio, of Leibnitz, translated by E. Boirac, Rector of the University of Dijon...	" .45	" .50
Kondukanto kaj Antologio, by A. Grabowski...	" 1.40	" 1.50
Esperantaj Proza*joj*, by the best authors (paper)	" 1.40	" 1.50
Diversa*joj*, stories translated by various writers (paper) ...	" 1.20	" 1.30
La Revizoro, komedio en 5 aktoj de N. V. Gogol, trad. Dr. Zamenhof	" 1.20	" 1.30
Vojaĝo Inferne de mia Ĉambro of X. Le Maistre, translated by Sam. Meyer...	" .60	" .70
Elektitaj Fabloj (Lafontaine,) trad. G. Vaillant	" .60	" .70
Paŭlo kaj Virginio, trans. by H. Hodler	" 1.00	" 1.10

A large assortment of literature is on order.

JOHN R. EDGAR & CO.

BOOKSELLERS AND STATIONERS

(DEPÔT FOR PHIL. ESPERANTO ASSOCIATION)

143 ESCOLTA

Such profit as may accrue from sale of books is to be devoted to a P.E.A. propaganda and advertising fund.

JOIN THE PHILIPPINE ESPERANTO ASSOCIATION! The Monthly journal Filipina Esperantisto free to members; inclusive dues only ₱ 2.00 per year. A Bond of both learners and well-wishers combined for the purpose of pioneering the Esperanto movement in the Philippines.

Apply to Executive Committee, P.E.A., Box 326. Manila

Digitized by Google

HOTEL DE FRANCE
MANILA
Centrally located
All modern conveniences
La Granja
Trinidad, Benguet
The summer resort of the Philippines

GERMINAL
FABRIKO DE CIGAROJ
KAJ CIGAREDOJ
DE LA PLEJ
ALTA KVALITO
Manila, F. I.

LUNETA THREE STEP
COMPOSED BY MRS. DAVID L. RUSSELL
ENTRANCING FOR A DANCE AND A CATCHY INSTRUMENTAL PIECE.
IT APPEALS TO ALL LOVERS OF GOOD MUSIC.
The cover has a design of local interest, including a splendid picture of the Luneta, making altogether a very desirable souvenir.
Price ₱1.50
John R. Edgar & Co.
143 Escolta

TAILORS
SHIRT MAKERS
HABERDASHERS
THE NOBBY
137 Escolta

Digitized by Google

GRAMMAR OF ESPERANTO

ALPHABET.....A, E, I, O, U, Aj, Oj, Ej, Aŭ, Uj,
AS IN.....*pa*, *made*, *me*, *show*, *loo*, *my*, *toy*, *rein*, *now* *quick*,
C, Ĉ, G, Ĝ, Ĥ, J, Ĵ, S, Ŝ, U,
AS IN.....*wits*, *chat*, *go*, *gem*, *loch*, *yes*, *azure*, *so*, *she*, *woe*,
AS IN ENGLISH..B, D, F, H, K, L, M, N, P, R, T, V, Z.

ARTICLE: No indefinite article (a, an). The definite article is *La* (the).

NOUN: In the singular, Nouns end in *-o*, in the plural they end in *-oj*.
The Objective (Accusative) case is formed by adding *-n* after *-o* or *-oj*.

ADJECTIVE: In the singular they end in *-a*, plurals end in *-aj*.
They are compared by *pli* (more) and *la plej* (the most). They agree in *number* and *case* with the Noun they qualify.

ADVERB: Derived adverbs end in *-e*, and are compared like adjectives.

PRONOUNS: *Mi*, I: *Ci*, thou: *Li*, he: *Ŝi*, she: *Ĝi*, it: *Ni*, we: *Vi*, you; *Ili* they.
To form the possessive case add *-a*. To form the objective case add *-n*.
Si (*sia*, *sin*) is the reflexible pronoun. It is of the *third person only* (sing. and plur.)
Oni, indefinite pronoun, one, they, we, people, it.

NUMERALS: *Unu*, 1: *du*, 2: *tri*, 3: *kvar*, 4: *kvin*, 5: *ses*, 6: *sep*, 7: *ok*, 8: *nau*, 9: *dek*, 10: *cent*, 100: *mil*, 1000: *miliono*, 1,000,000.
All other numbers are formed from these: thus:—*dek unu*, 11: *dek ok*, 18: *sepdek*, 70 *tridek du*, 32: *ducent*, 200: *du mil tricent kvardek kvin*, 2,345.

Ordinals add *-a* to these,	as	*Du-a*,	second,	*Dek-a*,	tenth.
Ordinal adverbs add *-e*,	as	*Du-e*,	secondly,	*Dek-e*,	tenthly.
Multiples add suffix *-obl*,	as	*Du-obla*,	double,	*Dek-obla*,	tenfold.
Collectives add suffix *-op*,	as	*Du-ope*,	by twos,	*Dek-ope*,	by tens.
Fractions add suffix *-on*,	as	*Du-ono*,	a half,	*Dek-ono*,	a tenth.

VERB: Only one conjugation. No irregular verbs. No exceptions.
The infinitive ends in *-i*. The present tense ends in *-as*.
The past tense ends in *-is*. The future tense ends in *-os*.
The conditional ends in *-us*. The imperative mood ends in *-u*.

PARTICIPLES: The Active participles end in *-anta*, present; *-inta*, past; *-onta*, future.
The Passive participles end in *-ata*, present: *-ita*, past: *-ota*, future.
They may be used as Nouns or Adverbs with the endings *-o* or *-e*.

AUXILIARY: *Esti* (to be) is the only auxiliary. Any part of this, with the participle ending in *-anta*, denotes the progressive form, and with *-inta* it denotes a perfect tense (Active).
Any part of *Esti*, with the participles in *-ata*, *-ita*, *-ota*, denotes passive voice.

ACCENT: The *tonic* accent is *always* on the last syllable but one in *every* word.

PREFIXES

Bo,	relation by marriage,	*Patro*,	father,	*Bo-patro*,	father-in-law.
Dis,	separation, dissemination,	*Semi*,	to sow,	*Dis-semi*,	to scatter.
Ek,	a sudden act, one of short duration,	*Ridi*,	to laugh,	*Ek-ridi*,	to burst out laughing.
Ge,	both sexes taken together,	*Patro*,	father,	*Ge-patroj*,	parents.
Mal,	opposites, contraries,	*Juna*,	young,	*Mal-juna*,	old.
Re,	repetition of the act,	*Veni*,	to come,	*Re-veni*,	to come back, to return.

SUFFIXES

Ad,	continuation of an act,	*Rigardi*,	to look,	*Rigardadi*,	to view..
Aĵ,	concrete idea or substance,	*Frukto*,	fruit,	*Frukt-aĵ-o*,	jam.
An,	an inhabitant, a member of,	*Parizo*,	Paris,	*Pariz-an-o*,	a Parisian.
Ar,	a collection of, an aggregation of,	*Arbo*,	tree,	*Arb-ar-o*,	a forest.
Ebl,	possibility (the English -able, -ible),	*Vidi*,	to see,	*Vid-ebl-a*,	visible.
Ec,	abstract idea or quality,	*Bona*,	good,	*Bon-ec-o*,	goodness.
Eg,	augmentation, intensity of degree,	*Domo*,	house,	*Dom-eg-o*,	mansion.
Ej,	place for work, business, etc.,	*Lerni*,	to learn,	*Lern-ej-o*,	school.
Em,	propensity, disposition,	*Laboro*,	labour,	*Labor-em-a*,	industrious.
Er,	part or fragment of,	*Mono*,	money,	*Mon-er-o*,	a coin.
Estr,	chief, leader, head of,	*Urbo*,	city,	*Urb-estr-o*,	a mayor
Et,	diminution, decrease,	*Domo*,	house,	*Dom-et-o*,	a cottage.
Id,	the young of, descendant of,	*Kato*,	cat,	*Kat-id-o*,	a kitten.
Ig,	"to cause to-" (causative suffix),	*Morti*,	to die,	*Mort-ig-i*,	to kill (to cause to die).

Digitized by Google

SUFFIXES—*Continued.*

IĜ,	"to become-," "to get-," "to grow-,"	*Juna*,	young,	*Jun-iĝ-i*,	to become, to grow young.
IL,	tool, instrument, a means,	*Razi*,	to shave,	*Raz-il-o*,	a razor.
IN,	feminines,	*Patro*,	father,	*Patr-in-o*,	mother,
IND,	worthiness, worthy of,	*Respekto*,	respect,	*Respekt-ind-a*,	respectable.
ING,	holder or container of one object,	*Plumo*,	pen,	*Plum-ing-o*,	penholder.
IST,	trade, profession,	*Drogo*,	drug,	*Drog-ist-o*,	druggist.
UL,	person or being having a certain quality,	*Timo*,	fear,	*Tim-ul-o*,	a coward.
UJ,	thing or place containing quantity of,	*Inko*,	ink,	*Ink-uj-o*,	inkwell.

THE USE OF FINAL -N. (1). In addition to marking the objective (accusative) case, final *-n* is added to nouns denoting date, price, weight, length, breadth and depth, to show that a preposition is omitted. If a preposition precedes, the final *-n* is not added. (2). Final *-n* is also put to nouns, adjectives and adverbs when motion to or direction towards is indicated.

ĈU: This particle denotes an interrogation when no other interrogative word such as *kiu*? who ?*kiam*? when? *kie*? where? *kial*? why? *kies*? whose? *kiom*? how much? how many? *kia*? what kind of? introduces the sentences.

The Philippines Esperanto Association.

FOUNDED JULY 1, 1907.

OBJECTS

The object of the Association is to promote in every way the dissemination of the international auxiliary language Esperanto by

(A) Promoting the formation of affiliated groups throughout the Philippine Islands.

(B) Furnishing information about the language and seeing that literature be procurable in local centers to meet as far as possible all demands therefor.

(C) Organizing congresses, lectures, and examinations and issuing certificates of proficiency.

(D) Affiliating for mutual benefit with other national Esperanto associations.

(E) Keeping a roll of all Esperantists in these Islands together with their addresses and to which group, they belong, and to publish periodically such list in a journal to be issued by the Association.

Also to maintain headquarters in Manila where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

Walter E. Olsen & Co.

Wholesale and Retail

Cigar and Tobacco

Merchants

Cigars of the leading Factories sold at Factory Prices : : : : : : :

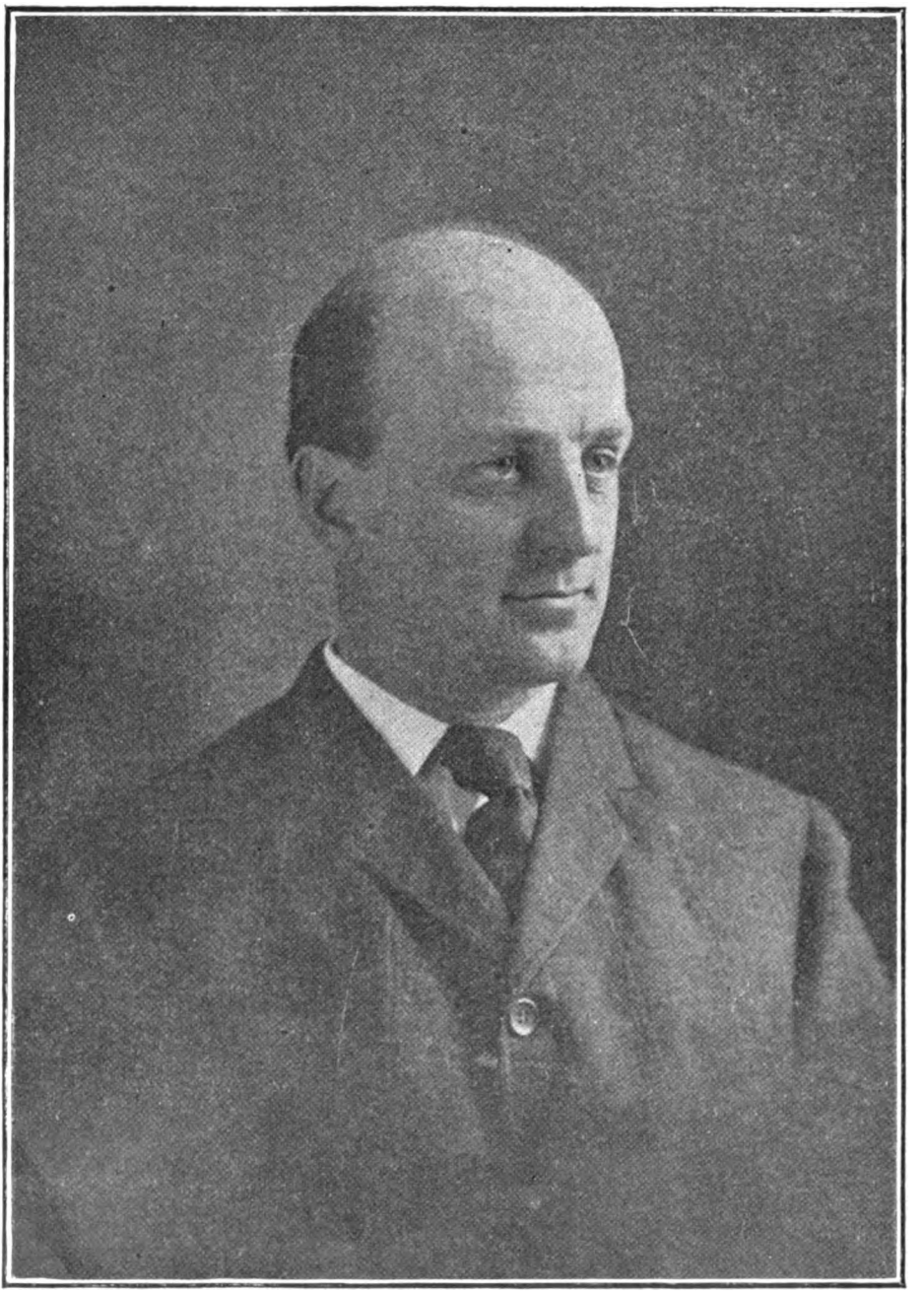
TWO STORES:

KIOSKO HABANERO
27 ESCOLTA

KIOSKO RIZAL
168-170 ESCOLTA

Digitized by Google

Digitized by Google

LA HONORINDA W. CAMERON FORBES,
MINISTRO DE KOMERCO KAJ POLICO DE LA FILIPINA INSULARO.
Unu el la Plej Fervoraj Esperantistoj en la Insularo.

Digitized by Google